

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN PEDAGOGIC AL SURDO-MUȚILOR DIN ȚARĂ

Director: V. DIMITRIU-LEORDA || Redacția și Ad-ția: Cal. 13 Septembrie No. 8 București 6

Societatea surdo-muților

de V. Dimitriu-Leorda
Președintele Soc. de surdo-muți

Inființată acum 16 ani din inițiativa unui mănunchiu de camarazi „tăcuți” cu dorința unanimă de afirmarea elementului celui mai nemilos încercat de natură și complet dezorientat. Aceasta societate a avut și are de scop, strângerea rândurilor celor de o soartă și un destin și ajutorarea acestora în cazuri de boală și deces.

Mai târziu la stăruința regretatului dr. Alex. Costiniu senior. Societatea a fost pusă sub înaltul patronaj al celei mai nobile Doamne — a Majestății Sale Regina Maria, ocrotitoarea celor năpăstuiți.

Încă de la început s'a bucurat de sprijinul autorităților, în special de al regretatului Eugen Botez (Jean Bart) când acesta era în fruntea departamentului ocrotirilor sociale dela ministerul muncii și sănătății. Dela plecarea acestui nobil și înțeleghător al suferințelor omenești, societatea surdo-muților n'a mai primit nici un sprijin. Aici stă și vina conducătorilor de până eri că n'au încercat să câștige atenția și a celorlalți oameni de bine, de care depindea evoluția și prosperitatea ei.

Cu toate acestea, societatea, luptând și ținând piept greutăților financiare de până acum, s'a menținut. Și ceea ce este demn de relevat, este faptul că a reușit să-și realizeze și ceva capital în acțiuni de stat și mobilier.

Dorința cea mai arzătoare, unanim împărtășită de toți, este să avem casa proprie: „Casa tăcuților”, cu săli special amenajate, unde să ne intrunim în orele noastre libere, după greul muncii de peste zi. Aici, în sanctuarul celei mai profunde tăcerii și în armonia camaraderescă ce îngemănează pe cei de o soartă și un destin, am reuși să realizăm multe fapte folositoare, prin prelegeri și conferințe cu caracter pedagogic care ar influența în bine învățământul destul de debil al surdo-muților; infiltrând institutelor de educarea surdo-muților noi directive de predare a învățământului ce astăzi fân-

zește și în nevoia simțită de a-l trezi la o viață nouă, activă și de demnitate.

Datoria fiecărui educator de surdo-muți este să lupte alături de noi la progresul social ce dorim să realizăm conștienți de menirea ce ne dictează civilizația în care trăim.

Grație acestei societăți un mare număr de membri și membre își datoresc fericirea de a și fi întemeiat un cămin durabil.

Astăzi când avem un nou comitet ales cu dragoste de muncă și realizării durabile având sprijinul Majestății Sale Regina Maria; a d-lor N. N. Săveanu, președ. adunării deputaților; I. Costinescu ministru; N. Minovic profesor universitar, președinte onorifici, sperăm să înfăptuim tot programul de muncă posibilă.

Sperăm să avem și sprijinul bine voitor al celor ce înțeleg să contribuie la o operă de asistență culturală și socială.

Orice informații se poate cere direct la secretariatul societății, str. Oituz nr. 14 Etajul III.

—xOx—

Hazuri

Titu cu Milică, doi buni prieteni surdo-muți, se întâlniră într-o cămărușă.

Noroc!

Noroc! Ce mai faci îl întreabă pe Titu Milică.

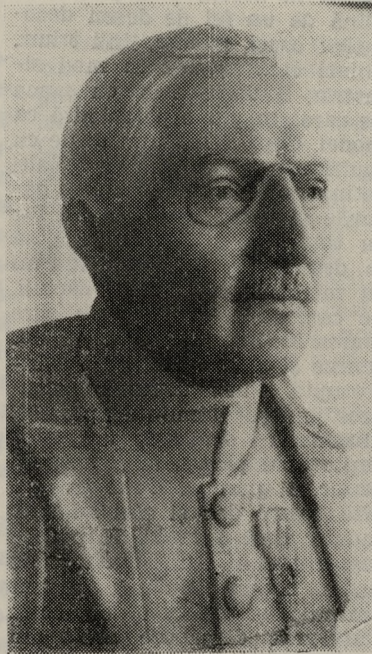
Rău de tot răspunde Titu.

Păi de ce?

Să vezi un tovarăș de al meu m'a înșelat în afaceri și abia acum am aflat. Dar să-l ferească D-zeu să pun mâna pe el, că fărâme îl fac.

Titu ridică pumnul ca să arate prietenului său cum îl va face fărâme pe necredinciosul tovarăș. Dar iritat cum era, nu observă că în acea clipă trecea pe lângă el chelnerul cu o farfurie de supă și cum Titu își trântea la pământ invizibilul dușman, nimeni cu pumnul drept în mijlocul farfuriei, opărindu-și pumnul și vărsând toată supă pe el.

Pe dată îi pieri toată vitejia. După ce își alină arsura pumnului și își șterse hainele cum putu. Titu se așează docil la locul său, în hazul celorlalți comeseni.

Unificatorul Jugoslaviei de D. Leorda

Adunarea generală a societății de surdo-muți

Duminică 9 Februarie a. c. societatea de surdo-muți a fost întrunită în adunare generală.

După ce s'a adus la cunoștința membrilor darea de seamă și bilanțul general încheiat la 31 Decembrie 1935 și care însumează frumoasa sumă de lei 489.810,73 vechiul comitet a fost dizolvat, procedându-se la alegerea noului președinte prin votul secret al membrilor la curent cu plata cotizațiilor.

Delegația compusă din 15 membri ai societății de surdo-muți a propus candidatura d-lor V. Dimitriu-Leorda și Ion D. Petrescu.

Ambii au întrunit același număr de voturi.

Procedându-se la al doilea scrutin a intrunit majoritatea de voturi d. V. Dimitriu Leorda fiind ales președinte.

Astfel ca noua conducere a

societății de Surdo-muți, care va începe o nouă perioadă de muncă atât de simțit folositoare societății realizând și casa surdo-muților, se compune din d-nii:

V. Dimitriu - Leorda, Președinte.

Ion D. Petrescu și d-na Eugenia Aliman, vice președinti. Alexandru Tomescu, secretar general.

Gh. Filotte, secretar.

Nicolae Vasiliu, casier.

Consilieri: D-na Silvia D. Leorda; d-na Eugenia I. Petrescu; d-nii Gheorghe Pais; Aristide Aliman; Ion P. Dumitru; Dumitru Cangea și H. Eisenstein.

Cenzori: d-nii Gh. Lăcătuș; Mihail Chiriac; Mircea Fotea; Mihail Athias și Grigore Cimpoeru.

Acest nou comitet a depus legiuitul jurământ în prima ședință dela 15 Februarie 1936.

Spilcuiuri din viața surdo-muților

Ori de câte ori, îmi permite grijile casei, și a celor patru copii ai mei; de atâtea ori mă duc printre confrății mei de suferință; căci dacă și fac parte ca membră, din alte societăți de binefacere, tot mai mult mă trage inima spre ei, în mijlocul cărora, o soartă vitregă m'a aruncat și pe mine. Acești tovarășii, sunt „surdo-muții”, despre cari am scris de atâtea ori și cari și ei ca și mine, au ajuns la această înfrimțare, fie din boală, sau din naștere.

Aici le-am pătruns fizionomia, putându-le studia caracterile; ajungând la concluzia că: bărbații fie care în felul său și în meseria ce o exercită pentru câștigarea pâinei, pentru sine și ai săi, e neîntrecut în felul cum își exercită munca ce o depune. Ei ca și semenii lor normali, au fiecare câte o ocupație, fie o meserie sau mulți chiar funcționari la stat, lucrători, fără ca să mai vorbim de cei câțiva artiști, cărora dacă D-zeu le-a luat vocea și auzul, le-a dat în schimb simțul estetic. Aceștia sunt neîntrecuți pictori portrețiști, desenatori și mulți din ei au fost instruiți, de soțul meu, despre care pot să spun că e singurul artist, sculptor-staionar, surdo-mut din toată țara, și care e autorul atâtor busturi, monumente publice, printre cari se numără mărețul monument „In-

frățirea Națională” ridicat la Chimeș-Palanca.

Cu toți acești bărbați, sunt buni părinți și buni gospodari, dar în cea ce privește calitățile lor intelectuale, lasă foarte mult de dorit. Asta dovedește cazul, cu donația bibliotecii d-lui colonel, Vasilescu Lascar, ce cunoscând în deaproape pe soțul meu, ce e un om de o intelectualitate superioară și bun cunoscător al literaturii; d. colonel în credință că și ceilalți surdo-muți sunt la fel de instruiți a urmat imboldul inimei sale generoase donând frumoasa sa bibliotecă, strânsă cu atâta trudă, o viață întreagă, societății surdo-muților. Aici la sediul societății, biblioteca, e așezată la loc de cinste și surdo-muții trec pe lângă ea, uitându-se ca și copii prin vitrina dulapului la cărți, dar Doamne ferește, nu se ating de vreuna din ele, afară de soțul meu, ce le-a numerotat și orânduit și cărui d-nul colonel ia dăruit o carte rară, prin atenția sa; citită cu mare atenție de el și de mine.

Surdo-muții, nu au interes și nu cunosc frumusețea unui asemenea gest, fiind insuficient instruiți, se mulțumesc uitându-se într-o „Revistă-Ilustrată”.

Dacă am constatat aceasta la bărbați, cari dintr-o sută surdo-muți numai câțiva sunt autodidacți, aceștia sunt ignorați de ceilalți și nu înțeleg că-

tă muncă depun acești puțini pentru binele lor.

Dacă aceasta e situația la bărbați, apoi la femei este următoarea:

Fetele surdo-mute, nemăritate fiind, sunt frecvente membre a societății, mai ales când le arde de măriș. Odată măritate, nu mai arată nici un interes pentru progresul societății surdo-muților, care e pusă sub înaltul Patronaj al M. S. Regina Maria.

Femeile surdo-mute, cari au primit educația în școala d-nei Sevestia Popescu, sunt mai desghețate. Ele nu comunică prin gesturi, ci își citesc una alteia, cuvintele depe buze. Comunicând tot așa și în viața de toate zilele cu semenii lor normali. Tot datorită d-nei Popescu, sunt perfect mame și bune gospodine și ar trebui să-i mulțumească din suflet acestei educatoare, căci ele în comparație cu bărbații, nu au nevoie să gesticuleze când vorbesc. Bărbații sunt în majoritate elevi ai școlii de surdo-muți din Focșani, pe cari directorii și profesorii iau instruit atât de bine încât la absolvirea școlii, aproape au eșit cu atâta cultură, cu cât au intrat în ea.

Dar și femeile acestea atât de bine instruite, nu sunt lipsite nici ele de o mare meteahnă. Ele sunt nemai pomenit de mari bărfitoare. Și ori și cât s'a străduit d-na Popescu, n'a putut găsi nici un leac contra acestei boale. Ele sunt atât de bărfitoare, încât un om întreg intrând printre ele, se întreabă cu mirare de unde mai scornească atâtea. Aceste intrigi aduc de multe ori la desbinări de familii și de ură între prieteni. Am să vă dau de exemplu faptul de mai jos:

La sediul societății se dădu o serbare pentru mărirea fondului. Toți membrii se adunară în haine de sărbătoare și bine dispuși. Dar când serbarea era mai în toi, se deschise ușa și ca o vijelie intră o d-nă fostă membră a societății și tot așa cum intră, se îndreptă spre o d-nă din sală, membră activă, imputându-i acesteia în văzul

O școală model

La începutul lunii Noembrie 1934, a început să funcționeze în Catania (Italia) o școală pentru surdo-muți, instituită la azilul din această provincie.

Școala, care poartă numele de „Victor Emanuel al III-lea”, adaptează surdo-muții în localuri bine amenajate, corespunzând tuturor cerințelor igienice.

Învățământul bine introdus și disciplinat este împărțit în specialități diferite. La sfârșitul instituției sale, această școală a lansat un manifest-program, în care era scris modul de admitere în această instituție a surdo-muților de ambe sexe.

Un deosebit tratament este prevăzut pentru cei ce locuiesc în Catania și cari n'au posibilitatea de a locui împreună cu părinții sau la vreo rudă a lor.

La noi se simte mai vârtos nevoia de un asemenea institut-azil. Totuși n'avem școli îndeapuns pentru surdo-muți.

Oare n'ar fi bine să-i imităm pe cei de dincolo, dacă dincoace n'avem inițiativa din lipsă de inițiatori. Ba încă și mai mult, una din cele mai vechi școli de surdo-muți din țară, ce funcționează la Focșani, e pe cale de a fi definitiv desființată, deoarece i s'a luat locul în care funcționa.

Cont. în pag. 2-a

Micuții școlari surdo-muți

Lama sgomctoașă făcută de copii în clasă, rămasă fără supraveghere, a încetat ca prin farmec îndată ce-au intrat înăuntru, și copiii s'au așezat la băncile puse semicerc în jurul catedrei. Câțiva dintre ei scriu s'au desenează pe tablite, fără a-mi da nici o atenție, însă cei mai mulți mă privesc mirați nu fără o vădită neplăcere, mai ales că le recomand să stea cumînți în bănci și să nu se mai joace prin clasă. Cine ești, și cu ce drept nu ne dai pace să ne jucăm? par a spune privirile lor îndreptate spre mine; iar unul mai îndrăzneț schițează un gest ca și cum ar răsuca o mustră invizibilă, gest cu multe semnificații: am, totu, etc., vrând a-mi da să înțeleg că nu le sunt profesor.

Le explic prin gesturi că „domnul” nu vine azi și eu îl înlocuiesc, deci trebuie să-mi dea ascultare. Vrând să le câștig bunăvoința și încrederea le pun întrebări, vorbindu-le copilărește. În semicercul alcătuit din 4 bănci stau vreo 14 copii într'un amestec pitoresc. În prima bancă îmi atrage atenția unul blond cu ochi albaștri ca cerul, foarte elegant și deschis, ce are aerul că vrea să-mi spună ceva. Lângă el stă cuminte un mocănaș în cojoc și pantaloni albi de dămie. După acesta un altul brunet, curățel, cu șort peste halne. Ce vei? iau seama la insistența blondului. Îmi ar-

tă cu un gest tovanășul — puțul de mocan — strămbă cu repulsiie din nas, gândindu-mi să înțeleg că vrea să-l mut lângă cel orășan, deoarece mocanul miroase urât a cojoc.

Mofturile lui mă supără și nu-i fac pe plac, cercând să-i dovedesc că mocanul nu miroase așa de urât cum i se pare. Dar nu-i chip să-l conving. E încă pățânat și pace bună. În banca a II-a stă în primul rând micul Dobre Acesta e singur din puzderia de copii mici al cărui nume l-am obținut îndată. Micul Dobre trezește interes îndată ce-l vezi. Nespun de mititel prizărit și slăbuț își atrage atenția prin făptura sa mică și nedezvoltată ce pare că-ți cerșește ocrotirea. Chipul său de-o rară drăgăleșenie și inteligență, cu ochi mari de culoarea migdalei și gura mică cu buze totdeauna lăsate a plâns are ceva mișcător. Bineînțeles l-am îndrăgălit mult și cum este un băiat inteligent și comunicativ otăm adesea de vorbă. Totdeauna când are oviaze mă oprește să-mi vorbească tot felul de lucruri copilărești, în care evocarea casei și părinților săi de care este despărțit, predomină, părând să fie cea mai arzătoare preocupare a sa. Acum stă cumînțe în bancă, cu mâinile încruciate pe piept și privește absent cu ochii umezi în gol. Desigur se gândește la părinți săi.

Alături de el stă — Cuțu gros — surdo-muți se numesc între ei prin porecle arareori pe nume; porecele sunt caracterizate prin spiritul de observație care-l dovedesc prin alegerea lor după trăsăturile și obiceiurile cele mai bătătoare la ochi ale fiecăruia, deci mă conformez și eu obiceiului. Cuțu gros e un copil foarte neastâmpărat. Dolofan ca un purcel, are obiceiul să-și muște prietenii când se mânia așa că-și merită cu prisosință porecla. După el vine Coate-rupte căruia îi curg petecii, însă nu din sărăcie ci din prea multă zburdălnicie. Rumen de sănătate, drăcos și inteligent a fost pedepsit de mama sa să-și facă vacanțele la școală fiindcă... face pipi în pat.

Mă uit la unul să văd ce face pe tablita. Copilul are oarecare talent la desen. Tablita îi este plină de un fel de desen decorativ: cruci, puncte, linii triunghiuri etc., așezate în mod simetric. Îi desenez și eu șapca pe care am pus-o pe catedră ca model. Copilul mă urmărește cu multă atenție și plăcere, cellalti întinzând deasemeni și ei gâturile să vadă cum desenez. Iar eu toți în cor rugându-mă să le desenez și lor, ofendându-mi ca model șepci, berete, căciuli, pe care le schițez simplu spre marea lor bucurie. Le cer să desenez și ei ceva. Linștea e întrenuptă însă, deodată Cuțu-gros nu-și desminte porecla, mușcându-l de deget pe Coate-rupte care plânge și cere satisfacție. Îl pun pe Cuțu-gros în altă bancă dar și aici își bate îndată noul tovarăș. Îl pedepsesc atunci să stea în colț. Peste puțin observ școlarii că sunt amuzați și distrași de ceva. Cuțu-gros dispăruse subit din colț. După multă căutare îl găsesc ascuns după un dulap de unde stând turcește pe vine, mă privește tainic, cu degetul pe buze, având aerul că se joacă de-a v'atâ-ascunselea cu mine. Copii rād cu poftă ceace mă face să nu-l pedepsesc dar îl mut lângă catedră. Nu trecu însă mult și iar toți se privesc complice rāzând pe infundate. Dracul de copil se lăsase sub catedră de unde scotea capul făcând grimase.

Insfășur se dă recreație și trebuie să ies cu ei să le supraveghez jocul. Bucuroși alergară cu toți sburdând în aerul rece și curat al zilei de toamnă. Sunt mirat însă că nu-l văd pe Dobre printre ei. Îl găsesc stând singur într'un colț cu ochii plini de lacrimi.

— Ce-i Dobre, îl întreb surprins, te-a bătut cineva?

— Nu, răspuse el dând din cap, apoi prin gestul cu care se zice tată și un altul arătând depărtările mă face să înțeleg că l-a răzbit dorul de părinți. Îl mângâi spunându-i că în curând se va da vacanță și va veni tatăl său să-l ia acasă. Nu-i așa, spune el cu voiciume, printr'o mimică care mă uimește, deoarece dorința de a-mi spune ce are pe suflet îl face să nascocescă semne cu totul personale; de atâtea ori se va face ziuă, și de atâtea ori noapte — numără pe degete — până când se dă vacanța și vine tata să mă ia acasă. Și înviorat de speranța apropiatei revederi cu cei dragi aleargă și el să se joace.

Peste puțin sună intrarea și școlarii aleargă tot ca un stol dând buzna în clase.

Brătilă Victor

Printre lista surzilor iluștrii trebuie să cităm pe Paul Cambon, mort recent, ambasadorii Franței și pe mareșalul Fayolle. Oare să fie din cauza înaltei lor situații sau din cauza prejudecăților, că ei nu s'au interesat niciodată pentru lumea tăcuților care însă era și a lor. Priveau ei oare ca o umilintă de a-și afișa surditatea? Din partea noastră noi nu ne rușinăm de loc de a arăta infirmitatea noastră pe care mult dintre noi o relevă ca o calitate mare.

De curând d-ru Socrate Stravropolos, de naționalitate greacă a vizitat Italia.

Trecând prin Veneția, a vizitat muzeele orașului, și a rămas surprins de mulțimea de monumente și busturi aflate în el. Dorind să doneze și el orașului Triest un bust al Ducelui Mussolini, s'a informat de adresa celui mai bun sculptor din Italia.

El a căpătat informațiunea că cel mai bun sculptor Italian, care posedă cele mai perfecte busturi a Ducelui, e Gustavo Ambrozie, dar nu locuiește în Italia ci la Viena.

D-ru Stavropolos, plecă la Viena. Aicea îl află pe Gustavo Ambrozie, și mare îi fu surprinderea când observă că cel mai talentat sculptor al Italiei, e surdo-mut.

Iustino Abrozi, avuse trei exemplare de ale Ducelui. Unul expus ca podoabă la Palazzia Chigi, altul ca amintire în muzeul celor mai talentați artiști ai Italiei, iar pe al treilea îl cumpără d-ru Stavropolos pentru orașul Triesti.

Biografia lui Iustino Ambrozie e publicată în toate ziarele Italiene, ce-a făcut mare valvă în publicul din toată lumea. Ducele Mussolini, ia acordat prietenia sa.

Ambozi, nu e numai un artist formidabil al daltei, prin aceia că la vârsta de 15 ani și-a făcut prima sculptură și la 20 ani ajunse un artist renumit, ci el mai e și un pictor și un gânditor renumit precum și un mare poet. Operele sale figurează în numeroase colecturi din Europa și America.

În ultimul moment aflăm că Gustavo Ambrozi a fost decorat de primarul orașului Graz iar consiliul comunal la proclamat cetățean de onoare al acestui oraș, fixându-se și o placă comemorativă pe casa unde, probabil, s'a născut.

Anul acesta, 1936, va avea loc la Istanbul congresul internațional al surdo-muților, care va dura 10 zile.

S'au anunțat până acum 20 de reprezentanți ai diferitelor țări.

Ar fi bine, să alegem și noi un delegat, să ne reprezinte la acest congres, noi care cunoaștem atât de superficial viața confracților noștri din alte țări.

Acum avem ocazia ca să vedem cum s'au organizat frații noștri din moderna Turcie, înapoițați mai eri în cultură. Ar fi bine să le cunoaștem viața juridică și socială, precum și gradul lor de instrucțiune și apoi să ve-

dem dacă ne-a luat tot nou Românilor înainte.

Cu ocazia expoziției internaționale ce a avut loc la Bruxelles, s'a inaugurat a doua expoziție de gravuri și după obiceiul locului s'a ținut un concursul pentru titlul de „primul gravor al Belgiei”.

Din cinci mii concurenți, a proclamat învingător surdo-mutul Maxim Sindic.

El a expus o artistică gravură în lemn, odată cu titlul conferit, în prezența familiei regale și a unui public de 60.000 persoane.

I s'a decernat și o medalie de aur.

Surdo-muți germani, pot servi în armată, ei au cadre speciale de rezervă și sunt chemați să facă serviciu activ.

(Legea din 21 Mai 1935).

După Turcia, a urmat Germania, care recunoaște că și surdo-muții își pot servi patria într'un caz de război.

În Germania s'a creat pentru repartizarea surdo-muților diviziuni în cinci secțiuni, dirijate de profesori surdo-muți.

Tinerii recruiți surdo-muți poartă la braț bracarde, cu trei puncte negre.

Președintele Roosevelt cunoaște la perfecție alfabetul surdo-muților și se exprimă foarte bine.

El cunoaște foarte bine viața surdo-muților și le poartă mare interes.

Odată fiind la „Casa Albă”, un prânz de gală, președintele invită un surdo-mut, pe care îl așează aproape de el. Amândoi se înțelegeau atât de bine, încât la un moment dat, surdo-mutul crezu că are în fața sa un confrate și nu celebrul om de stat.

xox

Un pom de Crăciun la Alger

Sub egidia Institutului Nord-African de asistență pentru surdo-muți, a Casei Surdo-muților și a Asociației Surdo-Muților din Algeria, s'a organizat în ziua de 29 Decembrie, tradiționalul Pom de Crăciun, în saloanele brasseriei de l'Etoile, luminat feerie pentru această ocazie.

În jurul meselor se înghesuiau copii tăcuților, însoțiți de părinți precum și membrii grupărilor lor, care au conservat tradițiile sănătoase a gastronomiei încă în onoare în colonia lor admirabilă.

Maestrul Savoyant adresă tinerilor săi protejați câteva cuvinte simple pe înțelesul lor, pentru a crea atmosfera acestei serbări a copilăriei. O animație particulară umpluse sala.

La ora gustării, toți acești copii s'au dădat cu lăcomie. Oare nu este această vârstă a lăcomiei? Gesturile admirative, explozive de entuziasm și al magneziului se întrecuau unul pe altul în momentul când șampania spumega în cupe.

Maestrul Savoyant, marele animator a celor trei grupări, luă cuvântul. El zice cât de fericit se simte văzându-i în mare număr și adresa elogiile sale credincioșilor săi colaboratori D-nei Brunetean, Lemercier, Escande precum și membrilor donatori. O mențiune specială d-lor Brunet și Gy, membrii asociației care și-au asumat greaua sarcină de a instala pomul de Crăciun și controlul.

Se aflau printre asistenți, colonelul Richeer și dl. Debucher, reprezentând municipalitatea. Dl. Laparre inginer, reprezentând pe dl. Delaverne, directorul tramvaelor Algeriene actualmente la Paris; Ardizzone profesor la Medesa (școala superioară pentru învățământul limbii arabe); Favre, profesor la liceu; Crisias, Lemercier, Jourdain, Urios, Casatonne.

Spilcui din viața surdo-muților

— Urmare din pag. 1-a —

tuturor, niște lucruri, de care biata d-nă habar n'avea.

Prin gestul ei, această d-nă, a stricat tot farmecul serbării și toată buna dispoziție a membrilor. Ei se uitară la ea plini de dispreț și scârbiți. Membrii știu că nu sunt adevărate cele imputate acelei doamne, pe cari toți o cunoșteau femeie cumsecade, funcționară cinstită și bună gospodină. Cealaltă prin faptul că era bogată se ținea foarte mândră față de membrii societății. Și dacă înaintea mai venea pe la societate, apoi de când s'a măritat nici nu mai vru să audă de ea și de membrii ei pe cari îi ignora, dar cu toate acestea nu se sfii de a provoca acest scandal, care desigur că ar fi luat proporții, dacă nu săreau câteva persoane binevoitoare ce s'o împace pe războinică cucoană și s'o liniștească pe cea jignită fără vreo vină, la fel ca pe niște copii și așa se termină acest conflict rușinos, ce s'a iscat datorită câtorva femei intrigante surdo-mute.

Această întâmplare, îmi amintește un fapt petrecut între copii, pe care îl citez mai mult pentru semenii mei surdo-muți. Erau principal fiind și ei un mic surdo-mut, dela care ar putea trage ari și cine învălăminte, ce bine e de a fi discret în viață.

În copilăria mea, pe când nu eram înfirmă, vecinii casei părinților mei, aveau mulți copii ce legaseră prietenie între ei și ei copii din case mai avute sau mai sărace. În această droaie de copii era și Hancu fiul lui Iosif cismarul, ce rămăse surd în urma unei boli. Bietul Hancu deși era un băiat foarte cuminte și așezat, era totuși obiectul de batjocură a celorlalți copii. Mama și bunica mea îi iubea foarte mult, pentru felul lui cuvîncios de a se purta și-l poșteau foarte adesea la noi la masă.

Într'o zi Hancu se sui într'un pom, să culegă niște cireșe, dar nu apucă să se urce bine, când se prăbuși la pământ, lovit fiind de o piatră drept în cap și de pe urma căreia i se trese moartea.

Cine aruncase piatra, nu se putea afla. Haum fu condus la groapă în vorbele vecinilor, cari spuneau că e mai bine că a murit, de cât să trăiască așa înfirm fără nici o ocupație și muritor de foame.

Trecură mulți ani de atunci. Nu de mult, mă întâlnii cu un domn, Xavier, ce ne fusese în copilărie prieten de joacă. El mă recunoscu, și venind la mine, începu să vorbească. Dar văzând că eu nu-i vorbesc mă întrebă de ce nu-i răspund. Atunci eu îi răspunsei că sunt surdă, din pricina unei boale ce avusem (meningită). Acest lucru îl întristă foarte mult. El rămase gânditor și două lacrimi i se prelînseră pe obraji. Dar el nu plângea din cauza infirmității mele, ci cu totul din alt motiv, pe care mi-l spuse.

Știi tu cine a aruncat în Hancu cu piatra?

Nu!

Ascultă, eu am fost acela!

Când l'am văzut pe Hancu urcat în pom, am aruncat spre el o piatră, așa ca mai mult în bătaie de joc. Dar piatra mea îl nimeri și când îl văzui căzând, am alergat la el. Hancu stătea întins jos, iar din tâmplă i se prelingea o dără de sânge. Eu văzând ce am făcut, îmi păru foarte rău și când deschise Hancu ochii, îl rugai să mă ierte și nu nu spue la nimeni cine a aruncat cu piatra în el. Hancu zâmbi cu bunăvoință, mă ertă și îmi spuse că nu va spune nimănui. El era băiat de vreo 12 ani și știa ce aveam să pătesc dacă mă spunea.

Cât a mai trăit Hancu, răspundea la toate întrebările, că nu știe cine a aruncat cu piatra în el. Astfel muri și luă secretul morții sale cu el în mormânt.

După mai mulți ani, mormântul părăsiti a lui Hancu, fu curățat de burueni și un frumos monument, le luă locul. Iar în fiecare an venea de ingenunchia acolo un domn bine îmbrăcat, depunând cele mai frumoase flori. Acest domn, era el, Xavier renumitul medic, ce-și alegea această meserie pentru a ușura suferințele oamenilor căci și sufletul său era îndurerat de moartea ce i-o provocase lui Hancu, și nu se umilea ingenunchind cu evlavie, el marele medic în fața mormântului fiului de cărpaci, Hancu.

Biet Hancu! De ce frumos și nobil a fost gestul tău în copilărie, de asta ne dăm acum seama oameni maturi fiind.

SILVIA V. D.-LEORDA

Răspândiți ziarul

„Răsăritul nostru”

în cercul cunoștințelor D-vs. Abonamentul este de lei 100 pe an pe hârtie velină

:- Redacția și Administrația :-

Calea 13 Septembrie No. 8 BUCUREȘTI 6